

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 27 januari 2025
(OR. en)

5294/25

LIMITE

CORLX 44
CFSP/PESC 71
COARM 10

LAGSTIFTNINGSAKTER OCH ANDRA INSTRUMENT

Ärende: RÅDETS BESLUT till stöd för ett projekt om främjande av effektiv vapenexportkontroll

RÅDETS BESLUT (Gusp) 2025/...

av den ...

till stöd för ett projekt om främjande av effektiv vapenexportkontroll

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionen, särskilt artiklarna 28.1 och 31.1,

med beaktande av förslaget från unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik,
och

av följande skäl:

- (1) I den globala strategin för unionens utrikes- och säkerhetspolitik med titeln *Delade visioner, gemensamma åtgärder: Ett starkare Europa*, offentliggjord i juni 2016, bekräftas unionens stöd till universalisering, fullständigt genomförande och verkställande av fördrag och system som rör multilateral nedrustning, förhindrande av spridning och vapenkontroll.
- (2) Den 19 november 2018 antog rådet EU:s strategi mot olagliga skjutvapen, handeldvapen och lätta vapen och ammunition till dessa, med titeln *Säkra vapnen – skydda medborgarna*. I strategin anges bland annat att unionen kommer att fortsätta att främja ansvarstagande och effektiva kontroller av vapenexport och stödja universalisering och genomförande av vapenhandelsfördraget.
- (3) I rådets gemensamma ståndpunkt 2008/944/Gusp¹ fastställs åtta kriterier för bedömning av ansökningar för export av konventionella vapen. Ett antal tredjeländer har anpassat sig till den gemensamma ståndpunkten.
- (4) I gemensam ståndpunkt 2008/944/Gusp föreskrivs att medlemsstaterna ska göra sitt yttersta för att uppmuntra andra stater som exporterar militär teknik eller krigsmateriel att tillämpa kriterierna i den gemensamma ståndpunkten.

¹ Rådets gemensamma ståndpunkt 2008/944/Gusp av den 8 december 2008 om fastställande av gemensamma regler för kontrollen av export av militär teknik och krigsmateriel (EUT L 335, 13.12.2008, s. 99, ELI: <http://data.europa.eu/eli/compos/2008/944/oj>).

- (5) Unionens verksamhet för främjande av effektiv och transparentöppen vapenexportkontroll har utvecklats sedan 2008 inom ramen för rådets gemensamma åtgärd 2008/230/Gusp² samt rådets beslut 2009/1012/Gusp³, 2012/711/Gusp⁴, (Gusp) 2015/2309⁵, (Gusp) 2018/101⁶, (Gusp) 2020/1464⁷ och (Gusp) 2023/2539⁸. Den verksamhet som utförs har särskilt inneburit stöd till ytterligare regionalt samarbete samt ökad transparensöppenhet och större ansvar, i enlighet med principerna i gemensam ståndpunkt 2008/944/Gusp och de riskbedömningskriterier som anges däri. Verksamheten i fråga har riktat sig till tredjeländer i unionens östra och södra grannskap, till tredjeländer i Centralasien och till Mongoliet.

-
- ² Rådets gemensamma åtgärd 2008/230/Gusp av den 17 mars 2008 om stöd till EU:s åtgärder för att i tredjeländer främja kontrollen av vapenexport och principerna och kriterierna i EU:s uppförandekod för vapenexport (EUT L 75, 18.3.2008, s. 81, ELI: http://data.europa.eu/eli/joint_action/2008/230/oj).
- ³ Rådets beslut 2009/1012/Gusp av den 22 december 2009 om stöd till EU:s åtgärder för att i tredjeländer främja kontrollen av vapenexport och principerna och kriterierna i gemensam ståndpunkt 2008/944/Gusp (EUT L 348, 29.12.2009, s. 16, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2009/1012/oj>).
- ⁴ Rådets beslut 2012/711/Gusp av den 19 november 2012 om unionens åtgärder för att i tredjeländer främja kontrollen av vapenexport och principerna och kriterierna i gemensam ståndpunkt 2008/944/Gusp (EUT L 321, 20.11.2012, s. 62, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2012/711/oj>).
- ⁵ Rådets beslut (Gusp) 2015/2309 av den 10 december 2015 om främjande av effektiv vapenexportkontroll (EUT L 326, 11.12.2015, s. 56, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2015/2309/oj>).
- ⁶ Rådets beslut (Gusp) 2018/101 av den 22 januari 2018 om främjande av effektiv vapenexportkontroll (EUT L 17, 23.1.2018, s. 40, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2018/101/oj>).
- ⁷ Rådets beslut (Gusp) 2020/1464 av den 12 oktober 2020 om främjande av effektiv vapenexportkontroll (EUT L 335, 13.10.2020, s. 3, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2020/1464/oj>).
- ⁸ Rådets beslut (Gusp) 2023/2539 av den 13 november 2023 om stöd till ett projekt om främjande av effektiv vapenexportkontroll (EUT L 2023/2539, 14.11.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2023/2539/oj>).

- (6) Ett antal av unionens kandidatländer har fått stöd inom ramen för unionens verksamhet för att främja effektiv och öppen vapenexportkontroll. I fortsättningen bör sådan verksamhet syfta till att stödja dessa länders strävan efter unions-anslutning och, före anslutningen, deras partnerskap med unionen och dess medlemsstater när det gäller vapenexportkontroll.
- (7) Syftet med vapenhandelsfördraget är att förbättra öppenheten och ansvaret inom vapenhandeln. Unionen stöder vapenhandelsfördragets effektiva genomförande och universella tillämpning via sina riktade program som antagits enligt rådets beslut 2013/768/Gusp⁹, (Gusp) 2017/915¹⁰ och (Gusp) 2021/2309¹¹. Dessa program ger ett antal tredjeländer, på deras begäran, hjälp med att stärka sina kontrollsystem för vapenöverföring i enlighet med kraven i vapenhandelsfördraget.
- (8) Det är därför viktigt att säkerställa komplementaritet mellan den utåtriktade verksamhet och biståndsverksamhet som föreskrivs i detta beslut och verksamheten inom ramen för unionsprogram i syfte att stödja vapenhandelsfördragets effektiva genomförande och universella tillämpning. För det ändamålet bör en samordningsmekanism i form av regelbundet informationsutbyte användas mellan genomförandeorganen för unionens utåtriktade verksamhet på området för vapenexportkontroll, samt mellan dessa genomförandeorgan och Europeiska utrikestjänsten. Inom ramen för denna samordningsmekanism kommer experter från andra medlemsstater att delta när så är relevant.

⁹ Rådets beslut 2013/768/Gusp av den 16 december 2013 om EU:s verksamhet till stöd för vapenhandelsfördragets genomförande, inom ramen för den europeiska säkerhetsstrategin (EUT L 341, 18.12.2013, s. 56, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2013/768/oj>).

¹⁰ Rådets beslut (Gusp) 2017/915 av den 29 maj 2017 om unionens utåtriktade verksamhet till stöd för vapenhandelsfördragets genomförande (EUT L 139, 30.5.2017, s. 38, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2017/915/oj>).

¹¹ Rådets beslut (Gusp) 2021/2309 av den 22 december 2021 om unionens utåtriktade verksamhet till stöd för vapenhandelsfördragets genomförande (EUT L 461, 27.12.2021, s. 78, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2021/2309/oj>).

- (9) Under de senaste åren har unionen även tillhandahållit bistånd för att förbättra exportkontrollen av varor med dubbla användningsområden i tredjeländer. Effektiv samordning bör säkerställas mellan verksamhet inom ramen för det projekt som föreskrivs i detta beslut och verksamhet som är av relevans för sådan exportkontroll.
- (10) Rådet har anförtrott det tyska förbundskontoret för ekonomi och exportkontroll, *Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle* (Bafa) det tekniska genomförandet av besluten 2009/1012/Gusp, 2012/711/Gusp, (Gusp) 2015/2309, (Gusp) 2018/101, (Gusp) 2020/1464 och (Gusp) 2023/2539. Bafa är även ett genomförandeorgan för projekt till stöd för ett effektivt genomförande av vapenhandelsfördraget enligt beslut 2013/768/Gusp, (Gusp) 2017/915 och (Gusp) 2021/2309. Sedan 2005 deltar Bafa i genomförandet av ett antal av unionens samarbetsprojekt på området för exportkontroll av varor med dubbla användningsområden. Bafa är Tysklands behöriga exportkontrollmyndighet och har, utöver sitt utbyte av central kompetens med behöriga myndigheter i andra stater, byggt upp ett omfattande kunnande och stor expertkunskap i fråga om utåtriktad verksamhet.
- (11) Verksamheter som får stöd genom detta beslut bidrar till mål 16 för hållbar utveckling i Förenta nationernas Agenda 2030 för hållbar utveckling.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

1. I syfte att genomföra EU:s strategi mot olagliga skjutvapen, handeldvapen och lätta vapen och ammunition till dessa med titeln *Säkra vapnen – skydda medborgarna* och rådets gemensamma ståndpunkt 2008/944/Gusp ska unionen även ge stöd till ett projekt om främjande av effektiv vapenexportkontroll.
 2. Målet med det projekt som avses i punkt 1 ska vara
 - a) att göra internationell handel med konventionella vapen mer ansvarsfull och transparent,
 - b) att minska risken för att vapen avleds till användare som saknar tillstånd.
- De mål som anges i första stycket i denna punkt ska uppnås genom överföring av expertkunskap i syfte att stödja anpassningen till unionens och dess medlemsstaters rättsliga och operativa standarder, i linje med gemensam ståndpunkt 2008/944/CFSP, med särskilt fokus på unionens kandidatländer.
3. Projektverksamheten ska genomföras på ett sätt som kompletterar och är i synergi med unionens stödprojekt på området för exportkontroll av konventionella vapen och varor med dubbla användningsområden och, om så är lämpligt, med andra givares stödprojekt på området för exportkontroll.
 4. En detaljerad beskrivning av projektet återfinns i bilagan till detta beslut.

Artikel 2

1. Unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik (*den höga representanten*) ska ansvara för genomförandet av detta beslut.
2. Det tekniska genomförandet av det projekt som avses i artikel 1 ska organiseras av det tyska förbundskontoret för ekonomi och exportkontroll, *Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle* (Bafa).
3. Bafa ska utföra sina uppgifter under den höga representantens ansvar. För detta ändamål ska den höga representanten ingå nödvändiga överenskommelser med Bafa.

Artikel 3

1. Det finansiella referensbeloppet för genomförandet av det unionsfinansierade projekt som avses i artikel 1 ska vara 2 100 000,00 EUR.
2. De utgifter som finansieras genom det referensbelopp som anges i punkt 1 ska förvaltas i enlighet med de förfaranden och regler som är tillämpliga på unionens budget.
3. Kommissionen ska övervaka att de utgifter som avses i punkt 2 förvaltas på rätt sätt. För detta ändamål ska den ingå nödvändig överenskommelse med Bafa. I överenskommelsen ska det fastställas att Bafa ska säkerställa att unionens bidrag synliggörs i proportion till dess storlek.

4. Kommissionen ska sträva efter att ingå den överenskommelse som avses i punkt 3 så snart som möjligt efter det att detta beslut har trätt i kraft. Den ska informera rådet om eventuella svårigheter i samband med detta och om datumet för överenskommelsens ingående.

Artikel 4

1. Den höga representanten ska rapportera till rådet om genomförandet av detta beslut på grundval av halvårsvisa rapporter utarbetade av Bafa.
2. Kommissionen ska rapportera om de finansiella aspekterna av det projekt som avses i artikel 1.

Artikel 5

1. Detta beslut träder i kraft samma dag som det antas.
2. Detta beslut upphör att gälla 36 månader efter det att den överenskommelse som avses i artikel 3.3 har ingåtts. Det ska dock upphöra att gälla sex månader efter dagen för dess ikraftträdande om ingen sådan överenskommelse har ingåtts inom den tiden.

Utfärdat i ... den ...

På rådets vägnar

[...]

Ordförande